

ЛідзіАна

Святкі-калядкі

1

Шчодрыкі-бодрыкі,*
Дзе вы хадзілі?
Што ж вы рабілі
Ды ў шчодры вечар?

Чаму ж вы забылі
Ды маю хаціну,
Мяне сіраціну
Ды ў шчодры вечар?

Шчодрыкі-вёдрыкі,
Дайце мне сала,
Маё кошка ўкрала,
Ды ў шчодры вечар!

Пра аўтара

ЛідзіАна (Лідзія Возісава) нарадзілася ў в. Зэфельд Добрушкага раёна. Атрымала спецыяльнасці біёлага-хіміка і псіхолога ў дзяржуніверсітэтах г. Іжэўска і імя Ф. Скарыны г. Гомеля. Працавала адказным сакратаром газеты «Прикамская правда» і Гомельскай райарганізацыі «Кніга».

Аўтар кніг: «Признанне», «Касание Перста», «Следы», «Выток пачуццяў», «Эхо небес», «Хованкі» і інш. Шэраг апавяданняў і эсэ выйшлі ў перыядычным друку.

Лаўрэат Першага літаратурнага конкурсу імя Кірылы Тураўскага (2007).

Адзначана Архіерэйскай граматай Тураўскай епархіі Беларускай Праваслаўнай Царквы.

Член ГА «Саюз пісьменнікаў Беларусі».

— Дзе тая кошка?
— Пабегла пад печ...
— Дзе тое падпечча?
— Вадой залілі...
— Дзе тая вада?
— Валы папілі...
— Дзе тыя валы?
— Пайшлі на вайну...
— Калі дзе вайна, —
Не мая віна.
У нас — шчодры вечар!

2

— Што такое святкі? —
Пытае дзіцятка.
— Гэты дзень дзівосаў
Падарыў Хрыстоса...

Вечарам жартуюць,
Ходзяць, калядуюць.
Скачуць, як мядзведзі.
Хочаш паглядзеці?

Так праводзяць святкі,
Святкі на калядкі:

«Шчадрую, шчадрую,
Каўбасу я чую.
Дайце другую —
Яшчэ пашчадрую.
Дайце трэцюю,

* Прыводзіцца варыянт каляднай песні
ў в. Зэфельд Добрушкага раёна

Хоць авечую...
Шчодры вечар!

Адкрывайце кошык,
Даставайце грошы.
Дайце каўбаскі —
Раскажу вам казку!
Ды ў шчодры вечар!»

3

Гаспадар дае каўбаску
І гаворыць: «Калі ласка!»
Бо на святкі даў на рот —
Атрымаў на цэлы год.

І сярод усіх падзей —
Пачастункі для дзяцей.
Падарунак свой прынёс,
Як заўсёды, Дзед Мароз:
Дранікі, аладкі,
Яшчэ шакаладкі.
Вось такія святкі —
Шчодрыя калядкі.

Хамячок

Жыць свабодна хоча Кузя:
Вось пабегаў бы на лузе!
Змог адкрыць у клетцы дзверы —
Ноч прабегаў па кватэры.

Гаспадар мой, хамячок:
Грыз капусту, бурачок,
Моркву, яблык — клаў за шчочку,
Вынес з кухні ўсё за ночку.
Лоўка склаў пад ложак таты,
Атрымаўся стол багаты.

Пасля Кузі сапсаваны
Да світанку два дываны,
Шаль, сукенка, сандалеты,

З цэлафану ўсе пакеты,
Мяккі зэдлік і газеты,
Нават відыакасеты.

Грыз і кнігу, бы навуку.
Мне бабуля, як унуку,
Кажа: «Вось камедыя —
Грыз энцыклапедыю!
У сям'і дык самы першы
Прачытаў ён кнігу вершаў!»

Я таксама сеў чытаць...
Хутка вырашыў аддаць
Кнігу Кузі: ён быў сумны!
Будзе хай, як я, — разумны!

Кот і сінічкі

Сядзелі дзве сінічкі
Ля чыстае крынічкі.
Крычалі звонка-звонка,
Глядзелі вока ў вока.

Хадзіў паблізу коцік,
Зубамі кляцаў роцік.
Навошта крошка хлеба,
Яму сінічка трэба.

Паўзе ён асцярожна,
Як толькі, ласы, можа.
Не зварухнуў з галінкі
Ніводнае пылінкі.

Убачылі нябогі,
Здранцвелі нават ногі.
Уратавалі крылы,
Скуль узяліся сілы!

Ката шкада, усё-ткі,
Галодны, хоць і вёрткі.
Не мяўкай, калі ласка,
Я дам табе каўбаскі.

Хлеб

Зранку просіць сына мама:
— Побач з нашым домам крама.
Табе сёмы ўжо гадочак —
Ідзі хлеб купі, сыночак.

На канапе сын валяўся,
З нейкай цацкай забаўляўся.
Нібы дзед стары пыхцеў —
Ісці ў краму не хацеў.

І таму сказаў услед:
— Бульбы навары ў абед.
І абыйдземся без хлеба —
Мне тады ісці не трэба...

У каморы

Кожны дзень камусьці дзед
Клаў каўбаску на абед.
У каморы хтосьці ёсць!
Што за таямнічы госць?

Знадаеў пытаннем дзеду,
Той сказаў: «Няма сакрэту
У каморы і дзівосаў,
Каб не тыцнуў туды носам».

Дзверы я адкрыў, праверыў.
У каморы двое шэрых
Каля пасткі...
Мышаняткі
Уцякалі без аглядкі.

Каля пасткі пасядзеў.
На прысмакі паглядзеў.
І прыдумаў: даць цукеркі
Мышаняткам без паперкі.

Я цукерку разварнуў
І нагою ў пастку пхнуў.

Пастка скокнула, я ў крык,
Бо ўкусіла чаравік.

Уцякаў я ад каморы
І кульгаў, нібыта хворы.
Вызваляў дзед і смяўся:
— Хоць унук, але ж — папаўся.

Кот

Ходзіць па каморы кот:
Не разявіць нават рот,
На мышэй не косіць вока,
А яны пішчаць навокал.

Слёзы

На ўсе просьбы і пагрозы,
У дачкі сягоння слёзы:
— Не хачу я чысціць зубы,
Бо не чысціць баба Люба.

Сон

Любяць спаць усе на свеце:
І дарослыя, і дзеці.
Нават лямпы на ўсю ночку
Адключылі свае вочкі.

Лялька

Ляльку падарыла маці
На дзень нараджэння Каці.
Каця радасна сказала:
— Я сягоння мамай стала.

Вожык

Як прынёс дзядуля кошык,
Дзе ляжаў калючы вожык,
Зацікавіўся ўнучак:
— Ён без нажа і без ручак?

Гонкі

Заяц ля дарогі
Дражніць чарапаху:
— Кароткія ногі
Пад каменным дахам.

— Неразумны хлопчык
На хадулях тонкіх.
Пабяжым, як хочаш,
Мы на перагонкі.

Заяц лапавухі
Весяліўся ў хаце,
Нікога не слухаў,
Нават сваю маці.

— Буду пераможцам! —
Ён сказаў услых, —
Шчэ не зойдзе сонца,
Як здзіўлю ўсіх.

Пакуль чарапашка
Паўзла каляінай,
Балбатаў з мурашкай
Заяц безупынна.

Каб развесяліцца,
Паганяў вавёрку,
Потым за лісіцай
Цікаваў з-пад ёлкі.

— Адпачну я трошкі,
Бо крыху стаміўся...—
Як на печы кошка,
Пад кустом зваліўся.

...Чарапаха сніцца
Зусім невялічка,
Просіць даць з крыніцы
Кропельку вадзічкі.

Мовіць: «Дай мне шанец,
Першаю прымчуся...»
Аж падскочыў заяц
І зусім прачнуўся.

Толькі бедалагу
Зайцу не да смеху:
Фініш! Чарапаха
Першаю прыбегла.

Заяц-выхваляка
Гонкі ўсе праспаў.
Таму небарака
Вельмі сумным стаў.

.....

Крок павольны па дарозе —
Не замінка ў перамозе.
Не рабіў ніхто сакрэта,
Для яе патрэбна мэта.